

Jazyk a kultúra

Zásady publikovania, posudzovania a editovania príspevkov

Charakteristika časopisu

- *Jazyk a kultúra* je internetový časopis Lingvokulturologického a prekladateľsko-tlmočnického centra excelentnosti pri Filozofickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove.
- Časopis publikuje pôvodné vedecké a odborné štúdie z vedných odborov najmä filologického zamerania, predovšetkým z oblasti lingvokulturológie, translatológie, literárnej vedy, lingvistiky, výskumu médií a výskumu detskej reči. Uverejňuje recenzie knižných prác a informácie o publikačných novinkách z daných odborov, ako aj správy a informácie o vedeckých podujatiach.
- Časopis akceptuje len pôvodné vedecké a odborné práce, nepublikuje príspevky, ktoré už boli uverejnené alebo akceptované inde. Táto zásada sa týka aj textových verzií publikovaných v iných jazykoch.
- Časopis *Jazyk a kultúra* vychádza 4-krát ročne, spravidla vo forme dvoch dvojčísel (v júni a decembri príslušného kalendárneho roku). *Jazyk a kultúra* je časopis s voľne dostupným obsahom a nespoplatneným prístupom.

Jazyky príspevkov

- *Jazyk a kultúra* akceptuje príspevky v slovenčine, v slovanských jazykoch, v anglickom, nemeckom a francúzskom jazyku. Obligatórnou súčasťou vedeckých a odborných štúdií je abstrakt v anglickom jazyku. Názov štúdie a kľúčové slová vedeckých a odborných štúdií sú publikované v jazyku príspevku a v anglickom jazyku.

Rubriky a žánrová charakteristika príspevkov

- Ústrednú časť časopisu tvorí rubrika *Štúdie a články*, v ktorej sú publikované vedecké a odborné štúdie. V rubrike *Recenzie a anotácie* sú uverejňované recenzie knižných prác a informácie o publikačných novinkách z daných odborov, v rubrike *Správy a informácie* správy a informácie o vedeckých podujatiach.

Posudzovanie príspevkov

- Všetky príspevky, ktoré sú zaslané redakcii na publikovanie, prechádzajú utajeným odborným posudzovaním. Posudzovatelia nepoznajú identitu autora/autorov a autori nepoznajú identitu posudzovateľov. Rovnako nepoznajú vzájomnú identitu ani jednotliví posudzovatelia. Vedecké a odborné štúdie sú posudzované najmenej dvoma posudzovateľmi; recenzie, anotácie, správy a informácie zvyčajne jedným posudzovateľom.

- Zámerom redakcie časopisu je, aby posudzovanie bolo objektívne a explicitné; od posudzovateľov sa vyžaduje, aby poskytli argumentované hodnotenia a/alebo konštruktívne pripomienky v prospech skvalitnenia textov.
- Posudzovateľov vyberá redakcia z členov redakčnej rady (podľa ich vedeckého zamerania) a spomedzi odborníkov na danú problematiku mimo redakčnej rady časopisu. Redakcia dbá na to, aby pri posudzovaní nevznikol žiaden konflikt záujmov.
- Posudzovanie príspevkov nie je honorované.
- Od posudzovateľov sa vyžaduje, aby vyplnili posudzovací formulár (dostupný v slovenskom, anglickom, ruskom a ukrajinskom jazyku), v ktorom vyjadria svoje hodnotiace stanovisko k posudzovanému príspevku vzhľadom na obsah, kompozíciu, jazyk a štýl, citačné pravidlá a kvalitu príloh. Posudzovatelia sa explicitne vyjadrujú k vhodnosti daného príspevku pre časopis, a to na základe štyroch možností: a) vhodný na publikovanie (do príslušnej rubriky); b) akceptovateľný po úpravách bez kontroly zo strany recenzenta; c) akceptovateľný po úpravách s kontrolou zo strany recenzenta; d) nevhodný na publikovanie. Od posudzovateľa sa zároveň vyžaduje, aby v osobitnej časti posudzovacieho formulára rozpisal náležitú argumentáciu svojich stanovísk a vyjadril svoje návrhy na úpravy textu.
- Ak sa v posudzovaní vyskytnú kontroverzie (ak je jeden z posudkov akceptujúci a druhý navrhuje text nepublikovať), vyberá sa rovnakým spôsobom ako v prvom kole tretí posudzovateľ. Ak tretí posudzovateľ hodnotí text ako nevhodný na publikovanie, príslušný text nebude v časopise publikovaný. Ak sa tretí posudzovateľ vyjadrí k textu akceptačne, text je prijatý na publikovanie. V každom prípade sa redakcia obracia na autora s požiadavkou, aby bral do úvahy pripomienky zo všetkých posudkov, a autorom revidovaný text je poskytnutý na akceptáciu všetkým posudzovateľom. Prípadné ďalšie pripomienky sa poskytnú autorovi štúdie, ktorý postupuje podľa nasledujúceho bodu.
- Autor je zvyčajne informovaný o výsledku posudzovacieho procesu v rozmedzí 1 – 2 mesiacov od termínu odovzdania príspevkov v danom čísle časopisu. Ak je nutné druhé kolo posudzovania, termín sa predĺži zvyčajne o jeden mesiac. Od autorov sa vyžaduje, aby vyjadrili svoje stanovisko v osobitnom formulári, kde majú možnosť súhlasne alebo nesúhlasne reagovať na pripomienky z posudkov a poskytnúť redakcii svoje argumenty.
- Celý posudzovací proces prebieha prostredníctvom elektronickej e-mailovej komunikácie. Priebeh komunikácie je dokumentovaný na internej webovej platforme a všetky dokumenty sú archivované v elektronickej aj tlačenej podobe.
- Raz do roka (v decembrovom čísle časopisu) je publikovaný úplný zoznam posudzovateľov príspevkov v príslušnom kalendárnom roku. Zoznam posudzovateľov za predchádzajúce roky je rovnako dostupný v súbore *Posudzovatelia príspevkov*.
- Do procesu posudzovania nevstupujú príspevky, ktoré, podľa názoru redakcie, a) jednoznačne nekorešpondujú so zameraním časopisu; b) jednoznačne nespĺňajú štandardy vedeckého alebo odborného príspevku; c) jednoznačne nevyhovujú žánrovým kritériám a d) ktoré jednoznačne nevyhovujú kritériám vo vzťahu k formálnym požiadavkám a požadovanej jazykovej úrovni. Ak zaslaný príspevok patrí podľa mienky redakcie do jednej z týchto kategórií, redakcia sa obráti na jedného alebo dvoch členov redakčnej rady (podľa príslušnej špecializácie) s prosbou o neformálne odporúčanie. Ak daný člen/daní členovia redakčnej rady vyjadria so stanoviskom redakcie súhlas, zaslaný príspevok je oficiálne odmietnutý. V opačnom prípade text vstupuje do procesu posudzovania. Ak autor príspevku poruší etiku citovania a uvádzania bibliografických zdrojov prezentovaním práce iného autora (alebo jej časti), jeho názorov a myšlienok ako svojich vlastných bez toho, aby na ne poukázal

v texte a v súpise bibliografických odkazov, redakcia príspevok neodporučí na realizáciu recenzného konania a príspevok odmietne.

Editovanie príspevkov

- Proces editovania sa pokladá za ďalší krok, ktorý má pomáhať zlepšovať kvalitu textov. Finálnu podobu rukopisu, ktorú poskytuje autor na základe vyhodnotenia posudkov, kontrolujú redaktorky a následne hlavná redaktorka časopisu a problematické časti vrátane formálnych požiadaviek, pravopisu, bibliografie a abstraktu označia, komentujú, prípadne postulujú otázky k textu. Autor edituje svoj text na základe týchto požiadaviek a vlastného uváženia. Záverečnú editáciu a korektúry realizuje hlavná redaktorka časopisu. Autor je informovaný o finálnej verzii svojho príspevku. Editované a schválené texty sa posúvajú technickému redaktorovi časopisu, ktorý ich po technickej stránke pripraví na vydanie. Po finálnom schválení hlavnou redaktorkou časopisu je príslušné číslo publikované na webovej stránke časopisu.
- Hlavný redaktor dbá na to, aby v žiadnom kroku redakčnej práce nevznikol konflikt záujmov medzi autorom, redakciou a posudzovateľmi. Zaoberá sa podnetmi, ktoré redakcia dostáva od autorov, posudzovateľov alebo akejkolvek inej osoby, pokiaľ sa týkajú redakčnej práce, pred- a postpublikačných postupov, publikovaného obsahu a iných aspektov práce pri vydávaní časopisu. Takéto informácie sa pokladajú za dôverné.
- V prípade potreby je redakcia pripravená zverejniť opravy, vysvetlenia, stiahnuť už publikovaný príspevok a publikovať ospravedlnenie.